

2

Aanbieding prinsjesdagstukken door de minister van Financiën

Aanbieding prinsjesdagstukken door de minister van Financiën

Aan de orde is **de aanbieding van de prinsjesdagstukken door de minister van Financiën**.

De voorzitter:

Aan de orde is de aanbieding van de begroting voor het jaar 2025. Ik geef het woord aan de minister van Financiën.

Minister Heinen:

Voorzitter. Deze Miljoenennota gaat niet over onszelf, maar over alle gewone Nederlanders: mensen die een baan of een bedrijf hebben, mensen die wel willen meedoen, maar die in de knel zitten, mensen die een goede oude dag verdienen en jonge mensen aan wie we dit mooie land willen doorgeven. Want dat is Nederland: een heel mooi land. We leven in vrijheid en welvaart en we zijn een van de gelukkigste landen ter wereld. Nederland staat in bijna alle ranglijstjes aan de top. Dat is geen toeval of natuurwet, maar het gevolg van hard werken, zuinig zijn en de juiste keuzes maken.

Tegelijkertijd beseft ik heel goed dat een ranglijstje niks zegt als je geen betaalbare woning kan vinden, dat een koopkrachtplaatje niet helpt als je door ziekte in de knel zit, en dat een cijfer niet geruststelt als je zorgen hebt over veiligheid in je wijk. In een welvarend land zou je geen zorgen moeten hebben over het betalen van rekeningen, maar hoor je genoeg over te houden van je salaris. In een fatsoenlijk land, waar altijd plek is voor mensen in nood, zou je geen zorgen moeten hebben over ongecontroleerde migratie, maar zou je moeten weten dat we grip hebben op wat onze samenleving aankan. Toch zijn daar zorgen over. Die moeten we serieus nemen, maar dat vraagt wel dat we keuzes maken, ook als die moeilijk zijn.

Voordat ik op die keuzes kom, is het goed om te beseffen waarom we nou zo'n welvarend land zijn en hoe we dat blijven. Ik zie drie belangrijke voorwaarden voor onze welvaart, die steeds verder onder druk komen te staan. Ten eerste onze internationale positie. Nederland is een open economie, die profiteert van handel. De Europese interne markt levert ons veel op. Daarom is het cruciaal dat Nederland daar onderdeel van blijft en die zelfs verder versterkt. Samen staan we ook sterker tegen opkomende machtsblokken, die veelal met staatssteun Europese bedrijven wegconcurreren. Als gevolg daarvan zien we ook in Europa de roep om staatssteun toenemen, terwijl dit op de lange termijn de economische groei juist kan schaden.

Dat brengt mij bij mijn tweede punt. We lijken het geloof in de markteconomie soms een beetje te verliezen; het vertrouwen dat als je loslaat, er ook iets heel moois kan ontstaan. De overheid hoeft niet alles te subsidiëren en compenseren. Juist in vrijheid floreren mensen en komt innovatie tot stand. Dat is nodig om onze productiviteit te verhogen, want dat is waardoor onze economie groeit, zodat we ook in de toekomst geld hebben voor alles wat

we hier samen belangrijk vinden, zoals goede zorg, goed onderwijs en veiligheid.

Ten derde is hóé we groeien ook van belang, want welvaart is meer dan geld alleen. Groene groei is nodig om ons land schoon door te geven aan de volgende generaties. Dat vraagt om een overheid die heldere doelen stelt en zorgt voor stabiliteit.

Voorzitter. De financiële keuzes die daarbij horen, worden concreet in deze Miljoenennota. Het kabinet versterkt de koopkracht van werkende middengroepen en verhoogt de bestaanszekerheid. We investeren in defensie en veiligheid en we vergroten onze energieonafhankelijkheid met kernenergie. We draaien maatregelen terug die ondernemers dwarszitten en die ons vestigingsklimaat schaden. We investeren in het bouwen van betaalbare huizen. Maar het geld is niet gratis. Die tijd is nu echt voorbij. De rekeningen moeten worden betaald. Daarom kiezen wij voor minder subsidies, kostenbesparingen bij ministeries zelf, het beperken van de uitgaven aan ontwikkelingshulp, gerichte keuzes binnen de zorg en de sociale zekerheid en het afschaffen van lage btw-tarieven voor cultuur en logies. We beseffen dat deze keuzes niet pijnloos zijn, maar moeilijke keuzes horen ook bij het nemen van verantwoordelijkheid.

Voorzitter. Deze zomer is er hard gewerkt aan het regeerprogramma, om ook daarin nieuwe financiële keuzes te maken. Het kabinet kiest ervoor om meer te investeren in defensie, politie en grensbewaking, om werken meer lonend te maken en om meer hulp te bieden aan mensen die in de knel zitten.

Het kabinet heeft ook geluisterd naar de zorgen die breed in deze Kamer leven over schoolmaaltijden, schoolboeken en de giften van mensen aan goede doelen. Het kabinet heeft naar die zorgen geluisterd en doet daar ook een voorstel voor. Deze zomer zijn ook openstaande rekeningen en financiële tegenvallers gedekt; dat is ook nodig. We kunnen rekeningen niet blijven doorschuiven naar de toekomst. We kunnen niet blijven hopen op meevallers, en die dan weer snel uitgeven. Dat moet echt stoppen. Want hoewel de overheidsschuld nu nog laag lijkt, zien we het tekort en de schuld oplopen als gevolg van stijgende uitgaven. Dat vraagt om een koerswijziging: terug naar begrotingsdiscipline en duidelijke afspraken over de begrotingsregels. Voor elke euro is hard gewerkt door al die gewone Nederlanders. Zij verwachten dat wij verantwoordelijk omgaan met hun belastinggeld. We beseffen dat er de komende jaren meer nodig zal zijn, maar we doen het stap voor stap.

Voorzitter. Die eerste stap zetten we nu. Hierbij bied ik u de Miljoenennota aan. Dank u wel.

(De Miljoenennota 2025 en het Blauwe Boekje worden door de bode aan de Voorzitter overhandigd.)

(Geroffel op de bankjes)

De voorzitter:

Ik dank de minister van Financiën voor het aanbieden van de begroting voor het jaar 2025. De vaste Kamercommissies zullen, zoals gebruikelijk, vanaf nu de schriftelijke voorbereiding ter hand nemen. Morgen hebben we hier ook een

activiteit, de Algemene Politieke Beschouwingen. U bent daarbij van harte welkom, vanaf 10.15 uur.

(Geroffel op de bankjes)